

• *Ημερίδα, Αθήνα 20-03-2024*

• **ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ**

- Χαράλαμπος Β. Βασάλας
- Προϊστάμενος Τμήματος Σχολαζουσών Κληρονομιών
- Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής

Ορισμός Σχολάζουσας κληρονομίας

- η κληρονομία της οποίας οι κληρονόμοι είναι άγνωστοι ή δεν έχουν ακόμα εντοπιστεί ή δεν είναι βέβαιο ότι την έχουν αποδεχθεί ή την έχουν αποποιηθεί.

Νομοθετικό πλαίσιο

- I. Ν. 4182/2013 “Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις. (ΦΕΚ Α' 185/10.9.2013) (με τις τελευταίες αλλαγές από το Ν.4982/2022).
- II. Εγκύκλιος 1/2014 (Αρ. πρωτ.ΔΚΠ 1040933 ΕΞ 2014/06-03-2014 έγγραφο της Δ/νσης Κοινωφελών Περιουσιών Γενική Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών “Παροχή οδηγιών για την ορθή εφαρμογή του Ν.4182/2013 «Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών και λοιπές διατάξεις”.
- III. Αστικός κώδικας άρθρα 1867, 1868, 1870

Τμήμα Σχολαζουσών Κληρονομιών

Αρμοδιότητες

- Εξακρίβωση των στοιχείων της εκάστοτε κληρονομίας (ενεργητικό και παθητικό) καθώς και έρευνα της εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής με σκοπό να διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου ή τρίτου επί της εν λόγω κληρονομίας.

Τμήμα Σχολαζουσών Κληρονομιών

Αρμοδιότητες

- Διοικητική εποπτεία των διορισμένων κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, οι οποίοι έχουν ως έργο την οικιαθάριση των σχολαζουσών κληρονομιών, στην οποία περιλαμβάνονται:
 - ✓ η επένδυση ή αξιοποίηση ή εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων,
 - ✓ η εύρεση τυχόν ενεργητικού και παθητικού
 - ✓ η έρευνα κληρονομικής διαδοχής με σκοπό να διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου ή τρίτου επί της εν λόγω κληρονομίας.

N.4182/2013, Άρθρο 61 §1

- *«**Στοιχεία και πληροφορίες** που περιέχονται σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα για την ύπαρξη κληρονομίας χωρίς εμφανή κληρονόμο διαβιβάζονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της τελευταίας κατοικίας του κληρονομούμενου, η οποία **προβαίνει σε εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας**, πιθανολογεί την ύπαρξη ή μη κληρονόμων και ενημερώνει για τις ενέργειές της το Υπουργείο Οικονομικών. Αν από τα στοιχεία πιθανολογείται σφόδρα ότι δεν υπάρχει κληρονόμος πλην του Δημοσίου, ο διορισμός κηδεμόνα παραλείπεται και **υποβάλλεται αίτηση στο δικαστήριο της κληρονομίας για τη βεβαίωση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου**, σύμφωνα με το άρθρο 1868 του Αστικού Κώδικα και με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 5 του παρόντος».*

Έρευνα επί της Κληρονομίας

- Προέλευση αιτήσεων: Στοιχεία & Πληροφορίες ύπαρξης κληρονομίας χωρίς εμφανή κληρονόμο συνήθως από Δ.Ο.Υ., Πιστωτικά Ιδρύματα, ιδιώτες.
- Αρμοδιότητα: κληρονομίες-στοιχεία υπό έρευνα βάσει της τελευταίας κατοικίας του κληρονομούμενου.
- Ροή έρευνας: Η κάθε αίτηση λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου, εγγράφεται ως στοιχείο υπό έρευνα στο ΨΥ.ΔΗ.ΠΕ.Ε.Κ. και εν συνέχεια η Υπηρεσία μας εκκινεί την έρευνα προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες (Δήμους, Δ.Ο.Υ., Πρωτοδικεία, Ειρηνοδικεία, Υποθηκοφυλακεία, Πιστωτικά Ιδρύματα κλπ.).

Αιτηθέντα έγγραφα προς ΔΗΜΟΥΣ

- ληξιαρχική πράξη θανάτου,
- πιστοποιητικά εγγυτέρων συγγενών,
- πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης,

Αιτηθέντα έγγραφα προς ΔΗΜΟΥΣ

- Σκοπός να δημιουργηθεί το “οικογενειακό δέντρο” , να βρεθούν οι κατιόντες και οι ανιόντες συγγενείς του/της κληρονομούμενου/ης έως την πέμπτη τάξη κληρονομικής διαδοχής και εφόσον δεν υπάρχουν αποποιήσεις από τις παραπάνω τάξεις στην **έκτη τάξη** (και τελευταία τάξη) να κληθεί το **Ελληνικό Δημόσιο**.

ΚΟΜΒΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

- Η συμβολή των ΟΤΑ στο σημείο αυτό είναι καιρία καθώς, δεδομένου ότι τα περισσότερα Δημοτολόγια έχουν πρόσβαση στο Μητρώο Πολιτών, δύνανται κατόπιν αιτήματος της Υπηρεσίας μας να μας παρέχουν πιστοποιητικά περί της κληρονομικής διαδοχής έως την πέμπτη τάξη.
- Λαμβάνοντας δε υπ' όψιν ότι είναι διασυνδεδεμένα μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων (Ιριδα)-με την άμεση παροχή στοιχείων-πιστοποιητικών, η Υπηρεσία μας έχει τη δυνατότητα να στοιχειοθετεί σε σύντομο χρονικό διάστημα την ολοκλήρωση της έρευνας περί του αποκλεισμού έτερων τάξεων και να εκκινείται πιο σύντομα η διαδικασία αναγνώρισης του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου επί της εκάστοτε κληρονομιάς.

ΚΟΜΒΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

- Παράλληλα, χρήσιμο θα ήταν όπως παρέχετε στην Υπηρεσία μας οποιοδήποτε στοιχείο διαθέτετε που να συνδέεται με το όνομα του κληρονομούμενου ή της κληρονομουμένης (π.χ. πιθανό ακίνητο, χρέη κτλ).
- Ας σημειωθεί ότι έχετε την αυτή υποχρέωση (περί της παροχής των ανωτέρω στοιχείων) και απέναντι στους κηδεμόνες, προκειμένου να τους συνδράμετε στο έργο τους, όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις του Ν.4182/2013.

ΚΟΜΒΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

- Με αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζεται στην πράξη το δημόσιο συμφέρον, αφού μειώνεται χρονικά η ροή της σχετικής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 61 του Ν.4182/2013 με πολλαπλασιαστικό όφελος για την Οικονομία, καθώς :
 - Σε περίπτωση ύπαρξης **ενεργητικού**, η Υπηρεσία μας ζητά την καταγραφή και μεταγραφή των ακινήτων της κληρονομιάς ως Δημόσια Κτήματα από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και την βεβαίωση του ρευστού ενεργητικού ως Δημόσιο Έσοδο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
 - Σε περίπτωση ύπαρξης **παθητικού**, η Υπηρεσία μας αποστέλλει τον σχετικό φάκελο στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προκειμένου να διοριστεί εικαθαριστής, ο οποίος θα ολοκληρώσει την εικαθάριση.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Χαράλαμπος Β. Βασάλας

Προϊστάμενος Τμήματος Σχολαζουσών Κληρονομιών

Αιτηθέντα Έγγραφα προς ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΑ

- Αντίγραφα της μερίδας του/της θανόντος/θανούσης, καθώς και των σχετικών συμβολαιογραφικών πράξεων για ακίνητο/α ιδιοκτησίας του/της κληρονομούμενου/ης από **Υποθηκοφυλακεία/Κτηματολόγια**.

Αιτηθέντα έγγραφα προς ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

- Έγγραφα από Πιστωτικά Ιδρύματα περί ύπαρξης ή μη στο όνομα του/της θανόντος/θανούσας ή σε κοινό λογαριασμό μέχρι την ημερομηνία του θανάτου του/της, κάθε είδους τραπεζικός λογαριασμός ή θυρίδα ή λογαριασμός ομολόγων/έντοικων γραμματίων του Δημοσίου κτλ, καθώς και εάν εκκρεμεί δάνειο.

Αιτηθέντα Έγγραφα προς Δ.Ο.Υ.

- Έγγραφα από αρμόδιες Δ.Ο.Υ. , που ενημερώνουν τη Υπηρεσία μας:
 - ✓ εάν η εν λόγω κληρονομία αφορά αρμοδιότητα άλλης ΔΟΥ,
 - ✓ για οποιοδήποτε στοιχείο σχετικά με την ακίνητη και κινητή περιουσία του/της θανόντος/θανούσης και κυρίως αντίγραφα τελευταίων δηλώσεων Ε1 και Ε9 και
 - ✓ τυχόν χρέη της κληρονομίας.
 - ✓ εάν έχει αποσταλεί δήλωση φόρου κληρονομίας η έχουν κατατεθεί τυχόν αποποιήσεις των κληρονόμων στο αρμόδιο τμήμα

Αιτηθέντα έγγραφα προς ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΑ

- Αποστολή πρόσφατων πιστοποιητικών περί αποποίησης ή μη της κληρονομίας από τους τετιμημένους με διαθήκη ή τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους του/της θανόντος/θανούσης.

N.4182/2013, Άρθρο 61 §2

- Με την παρ. 2 ορίζεται ότι, εφόσον από τα στοιχεία που συγκεντρώνει η Δ/νση Κοινοφελών Περιουσιών της Αποκ/νης Διοίκησης προκύπτει αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάζεται στην αρμόδια Δ/νση Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών ο φάκελος για τον ορισμό κηδεμόνα, ή εφόσον προκύπτει αρμοδιότητα άλλης Αποκ/νης Διοίκησης ο φάκελος διαβιβάζεται σ' αυτήν (υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την παρ. 3γ του άρθρου 2 του νόμου υφίσταται αρμοδιότητα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης όταν προκύπτει ότι τα ακίνητα της κληρονομιάς περιλαμβάνονται στα όριά της, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση υπάρχει αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών).
- Όταν υπάρχουν ενδείξεις που επιτρέπουν να πιθανολογηθεί σφόδρα ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός του Δημοσίου, κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου, δεν διορίζεται κηδεμόνας, αλλά κατατίθεται κατευθείαν αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο, μέσω του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ήτοι το δικαστήριο της κληρονομιάς κατά το άρθρο 30 του Κ.Πολ.Δ.) για την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου σύμφωνα με το 1868 Α.Κ. Πριν την κατάθεση της αίτησης δημοσιεύεται πρόσκληση της αρμόδιας αρχής ...στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής και του Υπουργείου Οικονομικών προκειμένου να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι και να αναγγείλουν το τυχόν αξιούμενο κληρονομικό τους δικαίωμα.

N.4182/2013, Άρθρο 61 §3,4

- 3. Η αρμόδια αρχή διορίζει κηδεμόνα για την προσωρινή διοίκηση της κληρονομίας και την εξακρίβωση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου όταν ο κληρονόμος είναι άγνωστος ή δεν είναι βέβαιο ότι αποδέχθηκε την κληρονομία. Για το διορισμό κηδεμόνα ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση η γραμματεία του δικαστηρίου της κληρονομίας. Ο επικαλούμενος κληρονομικό δικαίωμα μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε τη βεβαίωση του κληρονομικού του δικαιώματος, με αίτησή του προς το δικαστήριο της κληρονομίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεώς της.
- 4. Συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται και τα άρθρα 1867, 1868 και 1870 του Αστικού Κώδικα.

N.4182/2013, Άρθρο 61 §5

- 5. Αν δεν υπάρχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα ενεργειών του κηδεμόνα και του τυχόν αντικαταστάτη του μετά την παρέλευση διετίας από του αρχικού διορισμού ούτε σχετική επικυρωδικία και πιθανολογείται με γνώμη του Συμβουλίου ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός από το Δημόσιο, το έργο του θεωρείται ως περαιωθέν και ζητείται η αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου κατά το άρθρο 1868 του Αστικού Κώδικα. Πριν την υποβολή της αίτησης δημοσιεύεται πρόσκληση της αρμόδιας αρχής προς όσους τυχόν αξιώνουν κληρονομικό δικαίωμα, προκειμένου να αναγγείλουν το δικαίωμά τους σε προθεσμία τριών (3) μηνών. Η πρόσκληση δημοσιεύεται αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και της αρμόδιας αρχής επί έναν τουλάχιστον μήνα και η προθεσμία αναγγελίας για την αναγγελία αρχίζει από την ημερομηνία που ορίζεται στην πρόσκληση.
- Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.7 του άρθρ. 171 του ν.4261/2014 με ισχύ την 05/05/2014.

N.4182/2013, Άρθρο 62 §1

- 1. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομιάς διορίζεται κατά το άρθρο 16 από την αρμόδια αρχή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος δημόσιας αρχής ή οποιουδήποτε προσώπου έχει έννομο προς τούτο συμφέρον, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου για την ιδιότητα της κληρονομιάς ως σχολάζουσας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 17 έως 20, 22 έως 24 και 26 έως 28
- ο διορισμός του κηδεμόνα διενεργείται μεταξύ των προσώπων του Μητρώου του άρθρου 16 από την αρμόδια αρχή, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, το οποίο γνωμοδοτεί για την συνδρομή των προϋποθέσεων του χαρακτηρισμού της κληρονομιάς ως σχολάζουσας αφού έχουν συγκεντρωθεί τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 61. Οι προσωρινοί κηδεμόνες που διαχειρίζονται σχολάζουσες κατά την έναρξη του νόμου εξακολουθούν να διαχειρίζονται την κληρονομιά χωρίς να απαιτείται αντικατάσταση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου που αφορούν τον εκκαθαριστή, ήτοι η διαδικασία του διορισμού και η αποδοχή του κατά το άρθρο 17, οι λόγοι ανικανότητας διορισμού του άρθρου 18, οι λόγοι και η διαδικασία αντικατάστασης του άρθρου 19 και η παραίτησή του κατά το άρθρο 20. Ως προς τη διαχείριση της κληρονομιάς και την εκποίηση και εκμίσθωση των στοιχείων αυτής εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 22 έως 24 για την εκκαθάριση περιουσιών που περιέρχονται στο Δημόσιο χωρίς όρο, καθώς και τα άρθρα 26 έως 28.

**N.4182/2013,
Άρθρο 62 §2,3**

- 2. Για την εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας ο κηδεμόνας μπορεί να ζητεί πληροφορίες, πιστοποιητικά και αντίγραφα δημοσίων εγγράφων από κάθε δημόσια ή τοπική αρχή, γραμματείες δικαστηρίων, υποθηκοφύλακες, κτηματολογικά γραφεία και συμβολαιογράφους. Οι αρχές και τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να χορηγούν τις ζητούμενες πληροφορίες, πιστοποιητικά ή αντίγραφα ατελώς, μέσα σε δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης
- 3. Το λειτούργημα του κηδεμόνα παύει και ο κηδεμόνας παραδίδει την περιουσία στον κληρονόμο ή τον εκκαθαριστή, ύστερα από ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αν του κοινοποιηθεί δικαστική απόφαση περί αναγνώρισης του δικαιώματος του κληρονόμου ή αν διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα τρίτου με απόφαση της αρμόδιας αρχής που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

**N.4182/2013,
Άρθρο 62 §2,3**

-
- Στην παρ. 2 παρέχεται το δικαίωμα στον κηδεμόνα να ζητεί πληροφορίες, πιστοποιητικά και αντίγραφα δημοσίων εγγράφων από κάθε δημόσια ή τοπική αρχή, γραμματείς δικαστηρίων, υποθηκοφύλακες, κτηματολογικά γραφεία και συμβολαιογράφους, που υποχρεούνται να χορηγούν τις ζητούμενες πληροφορίες, πιστοποιητικά ή αντίγραφα ατελώς, σε δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης. Ο ορισθείς κηδεμόνας ασκεί δημόσιο λειτουργήμα και υπάγεται ως προς την άσκηση αυτού στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο της αρμόδιας αρχής, το δε λειτουργημά του παύει και ο κηδεμόνας παραδίδει την περιουσία στον κληρονόμο ή τον εικαθαριστή, ύστερα από ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αν του κοινοποιηθεί δικαστική απόφαση περί αναγνώρισης του δικαιώματος του κληρονόμου ή αν διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα τρίτου με απόφαση της αρμόδιας αρχής μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κοινοφελών Περιουσιών .

**N.4182/2013,
Άρθρο 63**

- 1. Μετά τη λήξη του έργου του ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας έχει την υποχρέωση να λογοδοτήσει στην αρμόδια αρχή. Η λογοδοσία περιλαμβάνει πλήρη έκθεση της διοίκησης της περιουσίας που διενεργήθηκε.
- 2. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας υποβάλλει στο πρώτο δίμηνο και στη συνέχεια κάθε εξάμηνο από το διορισμό του, ιδιαίτερο πίνακα με τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της κληρονομίας, με καταχώριση των εισπράξεων ή πληρωμών και συνοπτική έκθεση για τις έρευνες, που πραγματοποίησε για την εξακρίβωση της περιουσίας και των δικαιούχων κληρονόμων. Το αργότερο εντός δύο (2) ετών οφείλει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή για τα τελικά αποτελέσματα των ενεργειών του, υποβάλλοντας σχετική έκθεση και όλα τα στοιχεία, που συνέλεξε από αρμόδιες αρχές και από πληροφορίες.
- 3. Για την αμοιβή και τις δαπάνες του κηδεμόνα εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 30.

**N.4182/2013,
Άρθρο 63**

- Στο άρθρο 63 ρυθμίζεται η λογοδοσία του κηδεμόνα στην αρμόδια αρχή, με την ολοκλήρωση των καθηκόντων του. Επίσης, κατά τη διάρκεια της άσκησης του λειτουργημάτος του, οφείλει να υποβάλει το πρώτο δίμηνο μετά το διορισμό του και στη συνέχεια κάθε εξάμηνο από το διορισμό του, ιδιαίτερο πίνακα με τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, ώστε να ενημερώνεται η αρμόδια αρχή για την πορεία της διοίκησης της κληρονομίας. Το αργότερο εντός δύο ετών ο κηδεμόνας οφείλει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή για όλες τις ενέργειές του αναφορικά με την κληρονομία, ώστε να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 61. Για την πληρωμή της αμοιβής και των δαπανών του κηδεμόνα, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 30.

N.4182/2013,
Άρθρο 64§1

- 1. Οι αρμόδιες αρχές καταρτίζουν και τηρούν φακέλους και Μητρώο των σκολαζουσών κληρονομιών. Στους φακέλους περιλαμβάνονται:
 - α) Το όνομα του κληρονομουμένου,
 - β) το είδος και η αποτίμηση της περιουσίας, γ) οι αναφορές και οι ειθέσεις του κηδεμόνα, καθώς και όλα τα στοιχεία σχετικά με τις ενέργειες διαχείρισης και διοίκησης, η αλληλογραφία κατά χρονολογική σειρά, οι προσιλήσεις της αρχής προς τον κηδεμόνα και η λογοδοσία του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του παρόντος.

**N.4182/2013,
Άρθρο 64§2**

- 2. Οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών υποχρεούνται εντός τριών έξι (36) έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κώδικα, να αναγγείλουν την ύπαρξη των κληρονομιών για τις οποίες είναι υπεύθυνοι στην αρμόδια αρχή και να προσκομίσουν εντός έξι (6) μηνών από την αναγγελία έως 11.8.2014 τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή. Εάν παρέλθουν άπρακτες οι ανωτέρω προθεσμίες επιβάλλονται για την κάθε μία σε βάρος των υπευθύνων οι κυρώσεις της παραγράφου 2 περίπτωση α' του άρθρου 71 και η αρμόδια αρχή προχωρά στην αντικατάστασή τους.
- Εάν κατά τη λήξη της προθεσμίας έξι (6) μηνών που τάσσεται για την προσκόμιση των στοιχείων αυτά δεν έχουν προσκομιστεί, επιβάλλονται σε βάρος των υπευθύνων οι κυρώσεις της παρ. 2, περίπτωση α' του άρθρου 71 και η αρμόδια αρχή προχωρά στην αντικατάστασή τους.
- Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.6 του άρθρ. 171 του ν.4261/2014 με ισχύ την 05/05/2014.